

Primacy of the Armenian Apostolic Orthodox Church

of the United Kingdom and Republic of Ireland His Grace Bishop Hovakim Manukyan, Primate

Saint Yeghiche Armenian Church Parish Մբ Եղիշէ Հայոց Եկեղեցւոյ Ծուխ

Cranley Gardens, Kensington London, SW7 3BB
Registered Charity No 1173403

t. +44 (0)20 7373 8133 *Pastoral office* email. <u>info@styeghiche.org.uk</u> www.styeghiche.org.uk https://www.facebook.com/StYeghiche

HOLY WEEK BULLETIN

1: List of the Holy Week Readings, 15th -20th April 2019

Bulletin No SPCIAL/2019

Ավագ հինգշաբթի

Երկու օր ետք՝ Զատիկ ու Բաղարջակերք էր. եւ քահանայապետներն ու դպիրները կը փնտռէին թէ ի՛նչպէս վարպետութեամբ բռնեն զայն եւ սպաննեն։ Բայց կըսէին. «Ո՛չ տօնին ատենը, որպէսզի ժողովուրդին մէջ աղմուկ չրլյալ»։

Երբ ինք Բեթանիա էր, սեղան նստած՝ բորոտ Սիմոնի տունը, կին մը եկաւ՝ որ ունէր ալապաստրէ շիշ մը, լեցուած մեծածախս նարդոսի օծանելիքով. կոտրեց այդ շիշը ու թափեց օծանելիքը անոր գլուխին վրայ։ Ոմանք ընդվզեցան իրենք իրենց մէջ եւ րսին. «Ինչո՞ւ այդ վատնուեցաւ. քանի որ ատիկա կրնար ծախուիլ երեք հարիւր դահեկանէն աւելի, ու տրուիլ աղքատներուն». եւ սաստիկ կր սրդողէին իրեն դէմ։ Բայց Յիսուս ըսաւ. «Թողուցէ՛ք ցայն, ինչո՞ւ կանհանգստացնէք զինք. ան լաւ գործ մր րրաւ ինծի։ Որովհետեւ ամէ՛ն ատեն ունիք աղջատները ձեզի հետ, ու ե՛րբ ուզէք՝ կրնաք բարիք ընել անոնց. բայց ամէն ատեն չունիք զիս։ Ան դրաւ ի՛նչ որ կրնար. մարմինս նախապէս օծեց՝ իմ թաղումիս համար։ Ճշմա՛րտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. "Ամբողջ աշխարհի մէջ՝ ո՛ւր որ այս աւետարանը քարոզուի, անոր րրածն ալ պիտի պատմուի՝ իր լիշատակին համար"»։

Յուդա Իսկարիովտացին, տասներկուքէն մէկը, գնաց քահանայապետներուն՝ որ զայն մատնէ անոնց։ Անոնք ալ լսելով՝ ուրախացան, եւ իրեն դրամ ալ խոստացան։ Ուստի կը փնտռէր պատեհութիւն մր՝ որ մատնէր զայն։

Բաղարջակերքի առաջին օրը, երբ կը մորթէին զատիկը, անոր աշակերտները ըսին իրեն. «Ո՞ւր կուզես որ երթանք պատրաստենք, որպէսզի ուտես զատիկը»։ Իր աշակերտներէն երկուքը ղրկեց եւ ըսաւ անոնց. «Գացէ՛ք քաղաքը, ու ձեզի պիտի հանդիպի մարդ մը՝ որ ուսին վրայ կը տանի ջուրի սափոր մը. հետեւեցէ՛ք անոր, եւ ո՛ւր որ մտնէ՝ տանտիրոջ ըսէ՛ք. "Վարդապետը կըսէ. "Ո՞ւր է իջեւանը, ուր պիտի ուտեմ զատիկը՝ աշակերտներուս հետ"»։ Ան ալ պիտի ցուցնէ ձեզի մեծ վերնայարկ մը՝ կահաւորուած ու պատրաստ. հո՛ն

պատրաստեցէք մեզի»։ Իր աշակերտները գացին, մտան քաղաքը, հեւ ինչպէս իրենց ըսաւ՝ այնպէս գտան, ու պատրաստեցին զատիկը։

Mary Anoints Jesus' Feet

Christ Washes Disciples Feet

Երբ իրիկուն եղաւ՝ եկաւ տասներկուքին հետ։ Երբ սեղան նստան եւ կուտէին, Յիսուս ըսաւ. «Ճշմա՛րտապէս կը յայտարարեմ ձեզի թէ ձեզմէ մէկը՝ որ հիմա ինծի հետ կուտէ, պիտի մատնէ զիս»։ Անոնք սկսան տրտմիլ ու մէկ առ մէկ ըսել անոր. «Միթէ ե՞ս եմ», եւ ուրիշ մը. «Միթէ ե՞ս եմ»։ Ան ալ պատասխանեց անոնց. «Տասներկուքէն ա՛ն՝ որ ինծի հետ թաթխեց իր ձեռքը պնակին մէջ։ Արդարեւ մարդու Որդին կերթայ՝ ինչպէս գրուած է իրեն համար. բայց վա՜յ այն մարդուն, որուն միջոցով կը մատնուի մարդու Որդին։ Այդ մարդուն լաւ պիտի ըլլար՝ որ ծնած չըլլար»։

Երբ անոնք կուտէին՝ Յիսուս հաց առաւ, օրհնեց, կտրեց, տուաւ անոնց եւ ըսաւ. «Առէ՛ք, ա՛յս է իմ մարմինս»։ Նաեւ բաժակը առաւ, շնորհակալ եղաւ ու տուաւ անոնց. բոլորն ալ խմեցին

անկէ։ Ըսաւ անոնց. «Ա՛յս է իմ արիւնս, նո՛ր ուխտին արիւնը, որ կր թափուի շատերո՛ւ

համար։ Ճշմա՛րտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. "Ասկէ ետք որթատունկին բերքէն բնա՛ւ պիտի չխմեմ մինչեւ այն օրը՝ երբ նո՛ր խմեմ զայն Աստուծոյ թագաւորութեան մէջ"»։

Օրհներգել է ետք՝ գացին Ձիթենիներու լեռը։

Յիսուս ըսաւ անոնց. «Այս գիշեր բոլորդ ալ պիտի գայթակղիք իմ պատձառովս. որովհետեւ գրուած է. "Հովիւը պիտի զարնեմ, ու ոչխարները պիտի ցրուին"։ Բայց յարութիւն առնելէս ետք՝ ձեզմէ առաջ պիտի երթամ Գալիլեա»։ Պետրոս ըսաւ անոր. «Թէեւ բոլորն ալ գայթակղին, ես՝ բնա՛ւ՝»։ Յիսուս ըսաւ անոր. «Ճշմա՛րտապէս կը յայտարարեմ քեզի. "Դուն ա՛յսօր, այս գիշեր իսկ, դեռ աքաղաղը երկու անգամ չկանչած՝ երե՛ք անգամ պիտի ուրանաս զիս"»։ Պետրոս աւելի կը պնդէր ու կրսէր.

«Նոյնիսկ եթէ պէտք ըլլայ որ քեզի հետ մեռնիմ, բնա՛ւ պիտի չուրանամ քեզ»։ Նո՛յնպէս կ՛ըսէին բոլորն ալ։

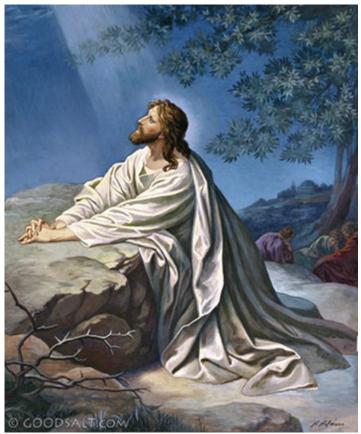

Last Supper

Եկան վայր մը՝ որուն անունը Գեթսեմանի էր, եւ ըսաւ իր աշակերտներուն. «Հո՛ս նստեցէք՝ մինչեւ որ ես աղօթեմ»։ Իրեն հետ առնելով Պետրոսը, Յակոբոսն ու Յովհաննէսը, սկսաւ սաստիկ այլայլիլ եւ շատ վշտանալ։ Հետեւաբար ըսաւ անոնց. «Իմ անձս չափազանց տրտում է՝ մեռնելու աստիձան. հո՛ս մնացէք եւ արթո՛ւն կեցէք»։ Քիչ մը առջեւ երթալով՝ ինկաւ գետին, իր երեսին վրայ, եւ աղօթեց, որ եթէ կարելի է՝ այդ ժամը անցնի իրմէ։ Ան ըսաւ. «Աբբա՛, Հա՛յր, ամէն բան կարելի է քեզի. հեռացո՛ւր այս բաժակը ինձմէ։ Բայց ո՛չ թէ ինչպէս ե՛ս կուզեմ, հապա՝ ինչպէս դո՛ւն կուզես»։ Երբ եկաւ ու քնացած գտաւ զանոնք՝ ըսաւ Պետրոսի. «Սիմո՛ն, կը քնանա՞ս. չկրցա՞ր ժա՛մ մը արթուն մնալ։ Արթո՛ւն մնացէք եւ աղօթեցէ՛ք, որպէսզի չմտնէք փորձութեան մէջ. իրաւ է թէ հոգին յօժար է, բայց մարմինը՝ տկար»։ Դարձեալ գնաց աղօթեց՝ նոյն խօսքը ըսելով։ Ապա վերադարձաւ եւ դարձեալ քնացած գտաւ զանոնք. որովհետեւ անոնց աչքերը ծանրացած էին, ու չէին գիտեր ի՛նչ պատասխանել անոր։ Երրորդ անգամ ալ եկաւ եւ ըսաւ անոնց. «Ասկէ ետք քնացէ՛ք ու հանգստացէ՛ք. բաւական է, ժամը հասաւ, ահա՛ մարդու Որդին պիտի մատնուի մեղաւորներուն ձեռքը։ Ոտքի՛ ելէք՝ երթա՛նք։ Ահա՛ մօտեցաւ ա՛ն՝ որ պիտի մատնէ զիս»։

Մինչ ան դեռ կը խօսէր, իսկոյն Յուդա՝ տասներկուքէն մէկը՝ եկաւ, եւ իրեն հետ՝ քահանայապետներէն, դպիրներէն ու երէցներէն ղրկուած մեծ բազմութիւն մը, սուրերով եւ բիրերով։ Զայն մատնողը նշան մը տուեր էր անոնց՝ ըսելով. «Ո՛վ որ համբուրեմ՝ ա՛ն է, բռնեցէ՛ք

զայն ու տարէ՛ք ապահովութեամբ»։ Երբ ինք եկաւ՝ իսկոյն մօտեցաւ անոր եւ ըսաւ. «Ռաբբի՛, Ռաբբի՛», ու համբուրեց զայն։ Եւ անոնք ձեռք բարձրացուցին անոր վրայ ու բռնեցին զայն։ Քովր

Christ in Gethsemane

կայնողներէն մէկը՝ քաշեց սուրը, զարկաւ քահանայապետին ծառային եւ խլեց անոր ականջը։ Յիսուս ըսաւ անոնց. «Իբր թէ աւազակի՞ դէմ եկաք՝ սուրերով ու բիրերով բռնելու զիս։ Ամէ՛ն օր ձեր քով էի եւ տաձարին մէջ կը սորվեցնէի, ու չբռնեցիք զիս. բայց այս բոլոր բաները եղան՝ որպէսզի գրուածները իրագործուին»։ Բոլոր աշակերտներն ալ թողուցին զայն եւ փախան։

Երիտասարդ մը անոր կը հետեւէր՝ մերկ մարմինին վրայ կտաւ մը առած, սակայն երիտասարդները բռնեցին զայն։ Ան ալ ձգեց կտաւը, եւ մերկ փախաւ անոնցմէ։

Տարին Յիսուսը քահանայապետին, եւ անոր քով համախմբուեցան բոլոր քահանայապետին գաւիթը. նստաւ սպասաւորներուն հետ, ու կը տաքնար կրակին քով։ Քահանայապետները եւ ամբողջ ատեանը վկայութիւն կը փնտռէին Յիսուսի դէմ՝ որպէսզի մեոցնեն զայն, ու չէին գտներ. որովհետեւ շատեր սուտ վկայութիւն կու տային անոր դէմ, բայց վկայութիւնները համանման չէին։ Ոմանք

ալ կանգնեցան եւ սուտ վկայութիւն տուին անոր դէմ՝ ըսելով. «Մենք լսեցինք ատկէ՝ որ կ՛ըսէր. "Ես պիտի քակեմ այդ ձեռակերտ տաձարը, եւ պիտի կառուցանեմ ուրիշ մը՝ անձեռակերտ՝ երեք օրուան մէջ"»։ Բայց ա՛յդպէս ալ իրենց վկայութիւնը համանման չէր։ Քահանայապետը՝ մէջտեղ կանգնելով՝ հարցուց Յիսուսի. «Ոչի՞նչ կը պատասխանես. ի՞նչ կը վկայեն ասոնք քեզի դէմ»։ Բայց ան լուռ կը կենար ու ոչինչ կը պատասխանէր։

Քահանայապետը դարձեալ հարցուց անոր. «Դո՞ւն ես Քրիստոսը, օրհնեա՛լ Աստուծոյ Որդին»։ Յիսուս ըսաւ. «Ե՛ս եմ. եւ պիտի տեսնէք մարդու Որդին՝ բազմած Զօրութեան աջ կողմը, ու եկած երկինքի ամպերով»։ Քահանայապետը պատոեց իր հանդերձները եւ ըսաւ. «Ա՛լ ի՞նչ պէտք ունինք վկաներու։ Լսեցի՛ք ատոր հայհոյութիւնը. ի՞նչ կը թուի ձեզի»։ Բոլորը դատապարտեցին զայն՝ թէ մահապարտ է։ Ոմանք սկսան թքնել անոր վրայ, ծածկել անոր երեսը, կոփահարել զայն եւ ըսել անոր. «Մարգարէացի՛ր»։ Իսկ սպասաւորները ապտակ կը զարնէին անոր։

Պետրոս վարը՝ գաւիթն էր։ Քահանայապետին աղախիններէն մէկը եկաւ, ու տեսնելով Պետրոսը՝ որ կը տաքնար, նայեցաւ անոր եւ ըսաւ. «Դո՛ւն ալ Յիսուս Նազովրեցիին հետ էիր»։ Բայց ան ուրացաւ՝ ըսելով. «Չեմ գիտեր, ու չեմ հասկնար թէ ի՛նչ կը խօսիս»։ Երբ դուրս ելաւ՝ նախագաւիթը, աքաղաղը կանչեց։ Աղախինը դարձեալ տեսաւ զայն, եւ սկսաւ ըսել շուրջը կայնողներուն. «Ասիկա՛ ալ անոնցմէ է»։ Ան ալ դարձեալ ուրացաւ։ Քիչ մը ատենէն ետք՝ դարձեալ շուրջը կայնողները ըսին Պետրոսի. «Ճշմա՛րտապէս դուն անոնցմէ՛ ես, որովհետեւ Գալիլեացի ես, եւ խօսուածքդ ալ կը նմանի»։ Բայց ան սկսաւ նզովել ու երդում ընել՝ ըսելով. «Չեմ ձանչնար այդ մարդը՝ որուն մասին կը խօսիք»։ Իսկոյն երկրորդ անգամ աքաղաղը կանչեց։ Պետրոս յիշեց այն խօսքը՝ որ Յիսուս ըսեր էր իրեն. «Դեռ աքաղաղը երկու անգամ չկանչած՝ դուն երե՛ք անգամ պիտի ուրանաս զիս». եւ սկսաւ լալ։

Holy Thursday

Death Plot and Anointing

Now the Passover and Unleavened Bread were two days away; and the chief priests and the scribes were seeking how to seize Him by stealth and kill *Him;* for they were saying, "Not during the festival, otherwise there might be a riot of the people."

While He was in Bethany at the home of Simon the leper, and reclining *at the table*, there came a woman with an alabaster vial of very costly perfume of pure nard; *and* she broke the vial and poured it over His head. But some were indignantly *remarking* to one another, "Why has this perfume been wasted? "For this perfume might have been sold for over three hundred denarii, and *the money* given to the poor." And they were scolding her. But Jesus said, "Let her alone; why do you bother her? She has done a good deed to Me. "For you always have the poor with you, and whenever you wish you can do good to them; but you do not always have Me. "She has done what she could; she has anointed My body beforehand for the burial. "Truly I say to you, wherever the gospel is preached in the whole world, what this woman has done will also be spoken of in memory of her."

Then Judas Iscariot, who was one of the twelve, went off to the chief priests in order to betray Him to them. They were glad when they heard *this*, and promised to give him money. And he *began* seeking how to betray Him at an opportune time.

The Last Passover

On the first day of Unleavened Bread, when the Passover *lamb* was being sacrificed, His disciples said to Him, "Where do You want us to go and prepare for You to eat the Passover?" And He sent two of His disciples and said to them, "Go into the city, and a man will meet you carrying a pitcher of water; follow him; and wherever he enters, say to the owner of the house, "The Teacher says, "Where is My guest room in which I may eat the Passover with My disciples?" "And he himself will show you a large upper room furnished *and* ready; prepare for us there." The disciples went out and came to the city, and found *it* just as He had told them; and they prepared the Passover.

When it was evening He came with the twelve. As they were reclining *at the table* and eating, Jesus said, "Truly I say to you that one of you will betray Me—one who is eating with Me." They began to be grieved and to say to Him one by one, "Surely not I?" And He said to them, "*It is* one of the twelve, one who dips with Me in the bowl. "For the Son of Man *is to* go just as it is written of Him; but woe to that man by whom the Son of Man is betrayed! *It would have been* good for that man if he had not been born."

The Lord's Supper

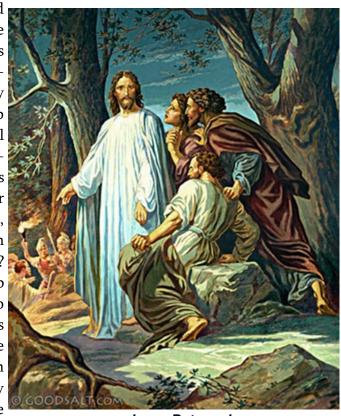
While they were eating, He took *some* bread, and after a blessing He broke *it*, and gave *it* to them, and said, "Take *it*; this is My body." And when He had taken a cup *and* given thanks, He gave *it* to them, and they all drank from it. And He said to them, "This is My blood of the covenant, which is poured out for many. "Truly I say to you, I will never again drink of the fruit of the vine until that day when I drink it new in the kingdom of God."

After singing a hymn, they went out to the Mount of Olives.

And Jesus said to them, "You will all fall away, because it is written, 'I WILL STRIKE DOWN THE SHEPHERD, AND THE SHEEP SHALL BE SCATTERED.' "But after I have been raised, I will go ahead of you to Galilee." But Peter said to Him, "Even though all may fall away, yet I will not." And Jesus said to him, "Truly I say to you, that this very night, before a rooster crows twice, you yourself will deny Me three times." But *Peter* kept saying insistently, "Even if I have to die with You, I will not deny You!" And they all were saying the same thing also.

Jesus in Gethsemane

They came to a place named Gethsemane; and He said to His disciples, "Sit here until I have prayed." And He took with Him Peter and James and John, and began to be very distressed and troubled. And He said to them, "My soul is deeply grieved to the point of death; remain here and keep watch." And He went a little beyond them, and fell to the ground and began to pray that if it were possible, the hour might pass Him by. And He was saying, "Abba! Father! All things are possible for You; remove this cup from Me; yet not what I will, but what You will." And He came and found them sleeping, and said to Peter, "Simon, are you asleep? Could you not keep watch for one hour? watching and praying that you may not come into temptation; the spirit is willing, but the flesh is weak." Again He went away and prayed, saying the same words. And again He came and found them sleeping, for their eyes were very heavy; and they did not know what to answer Him. And He came

the third time, and said to them, "Are you still sleeping and restenough; the hour has come; behold, the Son of Man is being betrayed into the hands of sinners. "Get

Betrayal and Arrest

Immediately while He was still speaking, Judas, one of the twelve, came up accompanied by a crowd with swords and clubs, who were from the chief priests and the scribes and the elders. Now he who was betraying Him had given them a signal, saying, "Whomever I kiss, He is the one; seize Him and lead Him away under guard." After coming, Judas immediately went to Him, saying, "Rabbi!" and kissed Him. They laid hands on Him and seized Him. But one of those who stood by drew his sword, and struck the slave of the high priest and cut off his ear. And Jesus said to them, "Have you come out with swords and clubs to arrest Me, as you would against a robber? "Every day I was with you in the temple teaching, and you did not seize Me; but this has taken place to fulfil the Scriptures." And they all left Him and fled.

up, let us be going; behold, the one who betrays Me is at hand!"

A young man was following Him, wearing *nothing but* a linen sheet over *his* naked *body;* and they seized But he pulled free of the linen sheet and escaped naked.

Arrest and Trial of Jesus

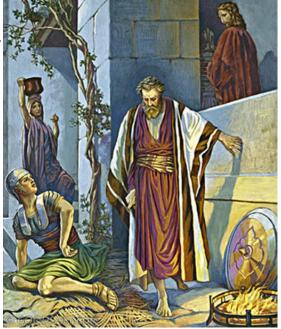
him.

Jesus before His Accusers

They led Jesus away to the high priest; and all the chief priests and the elders and the scribes gathered together. Peter had followed Him at a distance, right into the courtyard of the high priest; and he was sitting with the officers and warming himself at the fire.

Now the chief priests and the whole Council kept trying to obtain testimony against Jesus to put Him to death, and they were not finding any. For many were giving false testimony against Him, but their testimony was not consistent. Some stood up and *began* to give false testimony against Him, saying, "We heard Him say, 'I will destroy this temple made with hands, and in three days I will build another made without hands." Not even in this respect was their testimony consistent. The high priest stood up *and came* forward and questioned Jesus, saying, "Do You not answer?

What is it that these men are testifying against You?" But He kept silent and did not answer. Again the high priest was questioning Him, and saying to Him, "Are You the Christ, the Son of the Blessed *One?*" And Jesus said, "I am; and you shall see THE SON OF MAN SITTING AT THE RIGHT HAND OF POWER, and COMING WITH THE CLOUDS OF HEAV-EN." Tearing his clothes, the high priest said, "What further need do we have of witnesses? "You have heard the blasphemy; how does it seem to you?" And they all condemned Him to be deserving of death. Some began to spit at Him, and to blindfold Him, and to beat Him with their fists, and to say to Him, "Prophesy!" And the officers received Him with slaps *in the face*.

Peter's Denial

Peter's Denials

As Peter was below in the courtyard, one of the servantgirls of the high priest came, and seeing Peter warming himself, she looked at him and said, "You also were with Jesus the Naza-

rene." But he denied *it*, saying, "I neither know nor understand what you are talking about." And he went out onto the porch. The servant-girl saw him, and began once more to say to the bystanders, "This is *one* of them!" But again he denied it. And after a little while the bystanders were again saying to Peter, "Surely you are *one* of them, for you are a Galilean too." But he began to curse and swear, "I do not know this man you are talking about!" Immediately a rooster crowed a second time. And Peter remembered how Jesus had made the remark to him, "Before a rooster crows twice, you will deny Me three times." And he began to weep.

Ավագ ուրբաթ

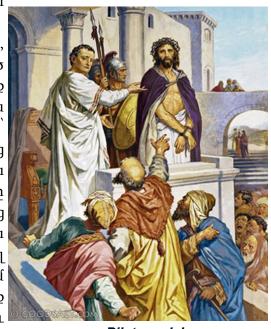
Ավագ ուրբաթը Հիսուս Քրիստոսի չարչարանաց, խաչելության, մահվան ու թաղման հիշատակության օրն է։ Այդ օրը տեղի է ունենում Խաչելության կարգ։ Երեկոյան ժամերգությունից հետո նախատոնակի արարողության ընթացքում կատարվում է Թաղման կարգ, երբ Հիսուս Քրիստոսի խորհրդանշական գերեզմանը՝ պատրաստված ծաղիկներից եւ ծառի ձյուղերից պտտում են եկեղեցու շուրջ՝ ի տես հավատավոր ժողովրդի։

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ 15:1-47

Առտուն՝ իսկոյն քահանայապետները, երէցներուն ու դպիրներուն հետ, նաեւ ամբողջ ատեանը՝ խորհրդակցեցան, կապեցին Յիսուսը ու տարին մատնեցին Պիղատոսի։ Պիղատոս հարցուց անոր. «Դո՞ւն ես Հրեաներուն թագաւորը»։ Ան ալ պատասխանեց անոր. «Դո՛ւն կըսես»։ Իսկ քահանայապետները կամբաստանէին զինք շատ բաներով։ Պիղատոս դարձեալ հարցուց անոր. «Ոչի՞նչ կը պատասխանես. նայէ՛, ո՛րքան կը վկայեն քեզի դէմ»։ Յիսուս տակաւին

այնպէս որ ոչինչ կը պատասխանէր, Պիղատոս զարմացաւ։

Տօնին ատենը բանտարկեալ մը կարձակէր անոնց, ո վ որ ուզէին։ Մէկը կար Բարաբբա կոչուած, կապուած ապստամբողներուն հետ, մարդասպանութիւն գործած էին ապստամբութեան ատեն։ Բազմութիւնը՝ գոռալով՝ սկսաւ խնդրել, որ ընէ՝ ինչպէս միշտ կընէր իրենց։ Պիղատոս պատասխանեց «Կուզէ՞ք որ արձակեմ ձեզի Հրեաներուն թագաւորը». որովհետեւ գիտէր թէ քահանայապետները համար մատնած էին նախանձի քահանայապետները գրգռեցին բազմութիւնը՝ որ ան փոխարէնը Բարաբբան արձակէ իրենց։ Դարձեալ Պիղատոս ըսաւ անոնց. «Հապա ի՞նչ կուզէք որ ընեմ անոր՝ որ կը կոչէք Հրեաներուն թագաւորը»։ Անոնք դարձեալ աղաղակեցին. «Խաչէ՛ զայն»։ Պիղատոս ըսաւ

Pilate and Jesus

անոնց. «Բայց ի՞նչ չարիք ըրած է»։ Անոնք ա՛լ աւելի կաղաղակէին. «Խաչէ՛ զայն»։ Պիղատոս ալ՝ փափաքելով գոհացնել բազմութիւնը՝ Բարաբբան արձակեց անոնց, ու խարազանելով Յիսուսը՝ յանձնեց անոնց որպէսզի խաչուէր։

Զինուորները ներս տարին զայն՝ գաւիթը, այսինքն՝ կառավարիչին պալատը, եւ հաւաքեցին ամբողջ գունդը։ Ծիրանի հագցուցին անոր, ու հիւսելով փուշէ պսակ մը՝ դրին անոր գլուխը. եւ սկսան բարեւել զայն ու ըսել. «Ողջո՛յն, Հրեաներո՛ւ թագաւոր»։ Եղէգով կը զարնէին անոր գլուխին եւ կը թքնէին անոր վրայ, եւ ծնրադրելով՝ կերկրպագէին անոր։ Երբ ծաղրեցին զայն, հանեցին վրայէն ծիրանին, հագցուցին անոր իր հանդերձները, ու դուրս տարին զայն՝ որպէսզի խաչեն։

Ստիպեցին մէկը Միմոն Կիւրենացին, Աղեքսանդրոսի ու Ռուփոսի հայրը, որ ատկէ կանցնէր՝ արտէն գալով, որպէսզի վերցնէ անոր խաչը։

Եւ տարին զայն Գողգոթա կոչուած տեղը, (որ կր թարգմանուի՝ Գանկի տեղ,) ու տուին անոր զմուռսով խառնուած գինի՝ որ խմէ. բայց ինք չառաւ։ Երբ խաչեցին զայն, բաժնեցին անոր հանդերձները՝ վիճակ ձգելով անոնց վրայ, թէ ո՛վ՝ ի՛նչ պիտի առնէ։ Երրորդ ժամն՝ էր՝ երբ խաչեցին զայն։ Անոր ամբաստանագիրին վրայ գրուած էր. «Հրեաներուն թագաւորը»։

Երկու աւազակներ ալ խաչեցին անոր հետ, մէկը՝ անոր աջ կողմը, ու միւսը՝ ձախ կողմը։ Այսպէս իրագործուեցաւ գրուածը՝ որ կոսե. «Անօրէններու հետ սեպուեցաւ»։ Անոնք որ կանցնէին՝ կը հայհոյէին անոր, կը շարժէին իրենց գլուխը եւ կլսեին. «Աւա՜ղ, որ կը քակէիր տաձարը, ու կը կառուցանէիր երեք օրուան

Christ's Beating

մէջ. փրկէ՛ դուն քեզ եւ իջի՛ր խաչէն»։ Նմանապէս քահանայապետներն ալ՝ դպիրներուն հետ՝ իրենց մէջ ծաղրելով կոսէին. «Ուրիշները փրկեց, ինքզի՛նք չի կրնար փրկել։ Այդ Քրիստոսը՝ Իսրայէլի թագաւորը՝ հի՛մա թող իջնէ խաչէն, որպէսզի տեսնենք ու հաւատանք»։ Իրեն հետ խաչուածներն ալ կը նախատէին զայն։

Երբ վեցերորդ ժամը հասաւ՝ խաւար եղաւ ամբողջ երկրին վրայ, մինչեւ իններորդ ժամը։ Իններորդ ժամուն՝ Յիսուս բարձրաձայն գոչեց. «Էլոհի՜, Էլոհի՜, լամա՞ սաբաքթանի»,

որ կը թարգմանուի. «Իմ Աստուա՜ծս, իմ Աստուա՜ծս, ինչո՞ւ լքեցիր զիս»։ Քովը կայնողներէն ոմանք, երբ լսեցին՝ ըսին. «Եղիա՜ն կը կանչէ»։ Ու մէկը վազեց, լեցուց սպունգ մը քացախով, անցուց եղէգի մը եւ տուաւ անոր որ խմէ՝ ըսելով. «Թողուցէ՛ք, տեսնենք թէ Եղիա պիտի գա՞յ՝ իջեցնելու զայն»։ Յիսուս բարձր ձայն մը արձակեց ու հոգին տուաւ։ Տաձարին վարագոյրը երկուքի պատռեցաւ՝ վերէն վար։ Հարիւրապետը՝ որ կեցած էր անոր դիմաց, տեսնելով որ ա՛յսպէս աղաղակելով հոգին տուաւ՝ ըսաւ. «Ճշմա՛րտապէս այս մարդը Աստուծոյ Որդին էր»։ Կիներ ալ կային, որոնք հեռուէն կը նայէին։ Անոնց մէջ էին Մարիամ Մագդաղենացին, Կրտսեր Յակոբոսի ու Յովսէսի մայրը՝ Մարիամ, եւ Սողովմէ, որոնք՝ երբ Յիսուս Գալիլեա էր՝ հետեւեր ու սպասարկեր էին անոր։ Ուրիշ շատ կիներ ալ կային՝ որոնք անոր հետ ելած էին Երուսաղէմ։

Երբ արդէն իրիկուն եղաւ, քանի որ այդ օրը Ուրբաթ էր, այսինքն՝ Շաբաթին նախորդ օրը, Յովսէփ Արիմաթեացին, մեծայարգ խորհրդական մը՝ որ ի՛նք ալ կը սպասէր Աստուծոյ թագաւորութեան, եկաւ ու յանդգնութեամբ մտաւ Պիղատոսի քով, եւ խնդրեց Յիսուսի մարմինը։ Պիղատոս զարմացաւ որ արդէն մեռած է։ Կանչելով հարիւրապետը՝ հարցուց անոր թէ շատո՛նց մեռած է։ Ու երբ ստոյգը գիտցաւ հարիւրապետէն, պարգեւեց մարմինը Յովսէփի։ Յովսէփ կտաւ գնեց, եւ իջեցնելով զայն՝ փաթթեց կտաւով, դրաւ գերեզմանի մը մէջ՝ որ փորուած էր ժայռի մէջ, ու քար մը գլորեց գերեզմանին դուռը։ Մարիամ Մագդաղենացին, եւ Յովսէսի մայրը՝ Մարիամ, կը նայէին թէ ո՛ւր կը դնէին զայն։

Good Friday

Good Friday, is the day of commemoration of Christ's tortures, Crucifixion, Death and Burial. The Service of the Crucifixion is conducted, following which, the Service of His Burial is held. It is during the Burial service that the symbolic Tomb of Christ, decorated with flowers and candles, is processed around the Church for the faithful to witness and participate.

Mark 15:1-47

Jesus before Pilate

Early in the morning the chief priests with the elders and scribes and the whole Council, immediately held a consultation; and binding Jesus, they led Him away and delivered Him to Pilate. Pilate questioned Him, "Are You the King of the Jews?" And He answered him, "It is as you say." The chief priests began to accuse Him harshly. Then Pilate questioned Him again, saying, "Do You not answer? See how many charges they bring against You!" But Jesus made no further answer; so Pilate was amazed.

Now at *the* feast he used to release for them *any* one prisoner whom they requested. The man named Barabbas had been imprisoned with the insurrectionists who had committed murder in the insurrection. The crowd went up and began asking him *to do* as he had been accustomed to do for them. Pilate answered them, saying, "Do you want me to release for you the King of the Jews?" For he was aware that the chief priests had handed Him over because of envy. But the chief priests stirred up the crowd *to ask* him to release Barabbas for them instead. Answering again, Pilate said to them, "Then what shall I do with Him whom you call the King of the Jews?" They shouted back, "Crucify Him!" But Pilate said to them, "Why, what evil has He done?" But they shouted all the more, "Crucify Him!" Wishing to satisfy the crowd, Pilate released Barabbas for them, and after having Jesus scourged, he handed Him over to be crucified.

Jesus Is Mocked

The soldiers took Him away into the palace (that is, the Praetorium), and they called together the whole *Roman* cohort. They dressed Him up in purple, and after twisting a crown of thorns, they put it on Him; and they began to acclaim Him, "Hail, King of the Jews!" They kept beating His head with a reed, and spitting on Him, and kneeling and bowing before Him. After they had mocked Him, they took the purple robe off Him and put His *own* garments on Him. And they led Him out to crucify Him.

They pressed into service a passer-by coming from the country, Simon of Cyrene (the father of Alexander and Rufus), to bear His cross.

The Crucifixion

Then they brought Him to the place Golgotha, which is translated, Place of a Skull. They tried to give Him wine mixed with myrrh; but He did not take it. And they crucified Him, and divided up His garments among themselves, casting lots for them *to decide* what each man should take. It was the third hour when they crucified Him. The inscription of the charge against Him read, "THE KING OF THE JEWS."

They crucified two robbers with Him, one on His right and one on His left. [And the Scripture was fulfilled which says, "And He was numbered with transgressors."] Those passing by were hurling abuse at Him, wagging their heads, and saying, "Ha! You who are going to destroy the temple and rebuild it in three days, save Yourself, and come down from the cross!" In the same way the chief priests also, along with the scribes, were mocking *Him* among themselves and saying, "He saved others; He cannot save Himself. "Let *this* Christ, the King of Israel, now come down from the cross, so that we may see and believe!" Those who were crucified with Him were also insulting Him.

OGOODSALT.COM

Jesus on the cross

When the sixth hour came, darkness fell over the whole land until the ninth hour. At the ninth hour Jesus cried out with a loud voice, "ELOI, ELOI, LAMA SABACHTHANI?" which is translated, "MY GOD, MY GOD, WHY HAVE YOU FORSAKEN ME?" When some of the bystanders heard it, they began saying, "Behold, He is calling for Elijah."Someone ran and filled a sponge with sour wine, put it on a reed, and gave Him a drink, saying, "Let us see whether Elijah will come to take Him down." And Jesus uttered a loud cry, and breathed His last. And the veil of the temple was torn in two from top to bottom. When the centurion, who was standing right in front of Him, saw the way He breathed His last, he said, "Truly this man was the Son of God!"

There were also *some* women looking on from a distance, among whom *were* Mary Magdalene, and Mary the mother of James the Less and Joses, and Salome. When He was in Galilee, they used to follow Him and minister to Him; and *there were* many other women who came up with Him to Jerusalem.

Jesus Is Buried

When evening had already come, because it was the preparation day, that is, the day before the Sabbath, Joseph of Arimathea came, a prominent member of the Council, who himself was waiting for the kingdom of God; and he gathered up courage and went in before Pilate, and asked for the body of Jesus. Pilate wondered if He was dead by this time, and summoning the centurion, he questioned him as to whether He was already dead. And ascertaining this from the centurion, he granted the body to Joseph. Joseph bought a linen cloth, took Him down, wrapped Him in the linen cloth and laid Him in a tomb which had been hewn out in the rock; and he rolled a stone against the entrance of the tomb. Mary Magdalene and Mary the *mother* of Joses were looking on to see where He was laid.

Christ Taken Down from Cross

Ճրագալույց Զատկի

Ավագ շաբաթ օրը նշվում է Հիսուսի կողմից դժոխքի ավերումը և արդար հոգիների ազատումը: Ըստ Եկեղեցական կարգի՝ երեկոյան ժամերգությունից հետո սկսվում է նոր օր: Երեկոյան մատուցվում է Ճրագալույցի Մբ. Պատարագ, որի ավարտին ազդարարվում է Փրկչի հրաշափառ Հարության ավետիսը. «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, օրհնեալ է յարութիւնն Քրիստոսի»: Այս ավետիսով ավարտվում է Մեծ Պահքր:

Holy Saturday, Eve of Feast of the Glorious Resurrection of Our Lord Jesus Christ or the Easter Feast, Candlelight Divine Liturgy

On Holy Saturday, Christ's destruction of hell and His liberation of righteous souls are commemorated. According to Church tradition, the new day begins following the Evening Service. An evening Divine Liturgy is celebrated, at the end of which the good tiding of the glorious resurrection of the Savior is proclaimed: "Christ is Risen from the dead; Blessed be the Resurrection of Christ!" The period of the Great Lent is thus concluded.

The feast of the Glorious Resurrection of Our Lord Jesus Christ or the Easter Feast starts on the eve and is continued after the midnight. On the eve a solemn Candlelight Divine Liturgy is celebrated and a solemn Divine Liturgy is celebrated. Following the conclusion of the Liturgy, the assembled faithful welcome each other on the occasion of the Glorious Resurrection of Christ conveying the great tiding: "Christ is Risen from the dead" and receive the answer: "Blessed is the Resurrection of Christ" and take lit candles home, symbolizing the Light that Christ brought into the world. The Divine Liturgy celebrated on the eve is the end of the Great lent and the start of the festive ceremonies.

The Holy Fire

The **Holy Fire** (Greek "Aylov $\Phi\tilde{\omega}\varsigma$, "**Holy** Light") is described by Orthodox Christians as a miracle that occurs every year at the Church of the **Holy** Sepulchre in **Jerusalem** on Great Saturday, or **Holy** Saturday,

the day preceding Orthodox Easter.

Orthodox tradition holds that the Holy Fire happens annually on the day pre-Orthodox Pascha ceding (Orthodox Easter), in which a blue light emanates within Jesus Christ's tomb (usually rising from the marble slab covering the stone bed believed to be that upon which Jesus' body was placed for burial) now in the Holy Sepulchre, which eventually forms a column containing a form of fire, from which can-

dles are lit, which are then used to light the candles of the clergy and pilgrims in attendance. The fire is also said to spontaneously light other lamps and candles around the church. Pilgrims and clergy claim that the Holy Fire does not burn them.

While the Patriarch is inside the chapel kneeling in front of the stone, there is darkness but far from silence outside. One hears a rather loud mumbling, and the atmosphere is very tense. When the Patriarch comes out with the two candles lit and shining brightly in the darkness, a roar of jubilation resounds in the Church.

Thousands of pilgrims as well as local Christians of all denominations gather in Jerusalem to partake and witness this annual event. The Holy Fire is taken to certain <u>Orthodox</u> countries, such as <u>Greece</u>, by special flights, being received by church and state leaders

DOONORHNEK

St Yeghiche Armenian Church is accepting all House Blessing requests "DOONORHNEK" from this Sunday and onwards. We invite and encourage our congregation to register their request with members of the Parish Council who are at the entrance of the church, or call our church desk on 020 7373 8133 or write to info@styeghiche.org.uk

This is a long established Armenian church tradition handed over to us. Let us keep and enjoy its benefits.

4: Հոգեհանգիստք - Memorial Service

Register with St Yeghiche Armenian Church Parish. We invite our community members to register with our Parish and make St Yeghiche their spiritual home. For more info please contact Parish Council members at the entrance of the church. **Thank you**

St Yeghiche Armenian Church is looking for people of all ages to help with alter servers and choir members. If you would like to be in the choir and be uplifted by singing our beautiful "Sharagans" (hymns) just come to church on any Sunday, or call Parish Council on 020 7373 8133.

Don't be shy come and share your gifts with the Church Community.

Participation In The Devine Liturgy Please use the Divine Liturgy books that are found at the entrance to the church. These books belong to the church and kindly return them after church Service. Parishioners are encouraged to join in the recitation of the Creed (Havadamk E Me Astvadz).

Rev Fr Nshan Alaverdyan is available to visit parishioners in the hospital, nursing homes, or home visitations. He is also available to conduct Home Blessings, administering Holy Communion, consultations and other sacramental needs. Please call the church office at 020 7373 8133 or Fr Nshan at 07548 777 147.

Ձեր ամեն տեսակի հոգեւոր կարիքներուն եւ Խորհրդակատարութիւններուն՝ Տնօրհնէքի, հիւանդի այցելութեան, Մբ Հաղորդութեան ստանալու եւ այլ խնդրանքներուն համար դիմեցէք Եկեղեցի 020 7373 8133, կամ ուղղակի հեռաձայնեցէք Հոգեւոր Հովիւ Տէր Նշան Քահանայ Ալավերդեանին 07548 777 147։

ENQUIRIES:

For ecclesiastical/parish matters including requests for Christenings, Home Blessing (Dnorhnek), Donations in Lieu of Flowers, arrangements for Marriages and other church administrative matters please contact Mr Viken Haladjian, phone: 07970 146 280 or 020 7373 8133 or by emailing info@styeghiche.org.uk

Alternatively please approach a member of the Parish Council at church every Sunday after Badarak.

Requiem Service (Hokehankisd)

For Requiem Service (Hokehankisd), please call the church office at **020 7373 8133**, or e-mail us your request to <u>info@styeghiche.org.uk</u> by Thursday, in order to include the name(s) of your beloved one(s) in the Sunday bulletin. There is no set monetary amount for requesting Hokehankisd; any amount donated is appropriate and appreciated. **Please remember our Church in your prayers.**Your kind donations are gratefully accepted:

ANNOUNCEMENT:

St Yeghiche Armenian Church Parish Council would like to invite members of the Armenian community to become registered members and take part in Parish activities. Become a dues paying member and let your voice be heard, be eligible to vote and be elected to one of Parish offices. Please contact a member of the Parish Council at the side entrance desk of the Church or visit our website www.styeghiche.org.uk

St Yeghiche Parish Council appeals to all members for *prompt* payment of their **annual membership dues and generous donations,** thus saving your parish administrative and postage costs.

Please hand in your membership dues and donations to the members of the Parish Council at the side entrance desk of the Church. Alternatively please post your cheque to: St Yeghiche Armenian Church Parish, 13b Cranley Gardens, Kensington, London, SW7 3BB. Please make your cheques pay-able to: "St Yeghiche Armenian Church". You can also pay by bank transfer to St Yeghiche Armenian Church Parish Ltd Account at: HSBC, Acc.no: 42674432, Sort code: 40-02-26, IBAN: GB13HBUK40022642674432, BIC: HBUKGB4106F

St Yeghiche Armenian Church is a Registered Charity, Reg No 1173403. Please complete a Gift Aid Form with your donation. Forms are available from Parish Council.